

cem prodaja, zato je nemikntar. Mi nismo proti poštenjakom, a napadamo vsakega izkorisitelja našega ljudstva, naj bo ta Slovenec ali Nemec.

Toraj ne slušaj kmet, obrtnik, trgovec takih bedarij, še tesneje okleni se svojega lista, še bolj ga podpiraj, že več novih naročnikov mu pridobi.

„Stajerc“ ne išče pri svojem podjetju za se dobička, kar ga ima (če ga ima) obrne spet v korist svojih somišljenikov.

„Stajerc“ se nadeja, da tega opomina za naprednjake in somišljenike ni zastonj napisal, pričakuje, da mu tudi v novem letu ostanejo zvesti vsi dosedanji čitatelji, naročniki in sotrudniki, da se njih število še pomnoži in da bo z združenimi močmi delal za korist in blagor naprednjakov po geslu:

Vse za resnico in pravico, vse za pravi napredok in za duševno prostost, vse za mednarodni mir!

Nekaj od prvaških slovenskih poslancev.

Zadnje zasedanje štajerske deželne zbornice bilo je v marsikaterem obziru zanimivo. Omenimo, da se je tudi štajerski deželni zbor izrekel za občno volilno pravico in rešil versto važnih predlogov in zadev. Sedaj pa si hočemo malo ogledati delovanje spodnjestajerskih prvaških poslancev. Če vzamemo še tako velik „respektlin“ a vendar ne zamoremo ničesar videti o tem delovanju Same puhle besede brez vse vsebine vidimo in slišimo. Ni jeden ni kaj pametnega rekel ali predlagal. Posebno odlikovala sta se pa celjski dohtar Dečko in pa slavni „hofrat“ Ploj. Prvi gospod ni namreč predlagal zgraditev kake ceste ko-

čital, je godrnjače po izbi sem in tje hodil in rekel naj ga ves konzistorij rad ima. In po pridigi naj jo za odpuščanje prosi! Čuda, da mu ne pisejo, da mora kleče to staro klepetulje prosi. To se še mora prespati in dobro premisliti.

Drugi dan bil je dekan izvanredno dobre volje in ljudje, ki so ga dobro poznavali so rekli, lejte, lejte, nas ljubi Mušičar imajo spet mušice pod klobukom. Dekan pozove svojega kočija in mu naroči, naj okoli pravi, da bo prihodnjo nedeljo prižnica Uršo prosil za odpuščanje.

V nedeljo bila je cerkev skoraj premajhna toliko ljudstva je prislo vsi so bili radovedni, kako bo dekan za odpuščanje prosil. Grajski Urs je tudi prisla in sedela je nališana in nakinčena kakor kaka grofica v klopi. Ko začne dekan pridigovati odprta je spet molitvene bukvice, kakor iz same ponižnosti, a srce ji je bilo vedno bolj nemirno čim več se je bližala pridiga h koncu in čim bolj se je bližal čas, ko bo jo dekan prosil pred vsem zbranim ljudstvom za odpuščanje.

Dekan pridiga danes nekako resno, mirno. Pridiga o prevzetih farizejih, ki so se krasno oblečeni v sredi templja postavili, da bi jih ja vsakdo videl. Potem pridiga o cestninarju, ki je za vratimi stal in ponižno prosil Boga za odpuščanje. „In kakor cestninar“, reče nazadnjo dekan, „tako tudi jaz moji ljubi farmani danes hočem za odpuščanje presiti in zadoščanje dati. Jaz sem bil zaslepjen in sem rekel, da je naša ljuba devica Marija, če je bila lepo oblečena, zgledala kakor gospodična Urs. To ni bilo prav, da sem se tako izrazil, kajti ozroma na našo ljubo Devico je in ostane grajski Urs stara gizdavka na vse veke. Amen.“

ristne za kmete dotednega kraja, temveč se je repenčil in hudoval, da še ni zgrajena cesta iz Luč skoz Pokevlovlek do kranjske meje. Kako mu je deželni odbornik Štallner takoj dokazal, bi bila cesta koriščena poglavito le za ljubljanskega škofa, kateri bi laže les iz svojih šum v Gornjegradskem okraju izvaževal. Tu imamo zopet arijani dokaz, kak prvaški dohtari in pa gospodje v černih suknjah skupaj držijo. Kaj briga dohtarja Dečko štajerski kmet; dohtar Dečko se poteguje za škofa kranjskega, znano enega najbogatejših škofov, kateri bi si rad dal na troške štajerskih kmetov napraviti lepo cesto, da bi od svojih lesov še več prida imel. Mi pa rečemo, naj si gospod škof ljubljanski na svoje troške da napraviti cesto, če je hoče imeti. Žalost je pa, da se najde štajerski poslanec, kateremu so njegovi volilci deveta briga, žalostno, da še vsi kmetje niso sprevrdeli, da takih poslancev ne smejo voliti, če hočejo do česar dospeti.

Še odličnejše kakor celjski dohtar pa se je obnosil poslanec Dr. Ploj, „hofrat“ od časov zloglasnega ministerstva „Thun-Kaizl“. Ko je deželni odbornik Dr. pl. Derschatta razmotril slab finančni položaj ne le štajerske temveč tudi vseh drugih avstrijskih dežel, pavzročen zlasti vsled nemarnosti in brezbržnosti avstrijskih vlad, kanil je gospod „hofrat“ dati naprednemu štajerskemu odboru grozno moralično klofuto. Vzel je tedaj strašno polno usta ter izrekel, da štajerski deželni odbor ne zmaga ne ene dobre misli. Ko mu je potem Dr. pl. Derschatta odgovoril, zakaj on hofrat Ploj, ne izreče kake pametne misli — kaj misliš, kmet, kaje je ta zares dični poslanec na to vdgovoril? Da ni njegova, hofrata stvar, brigati se za dobre misli, na kateri način bi se zamogel poboljšati finančni (gospodarski) položaj dežele, češ, da je to dolžnost le večine deželne zbornice. Mi pa južnoštajerski napredni kmetje tu odločno vprašamo: Kake dožnosti pa ima manjšina štajerskega odbora, obstoječa večji del iz prvaških dohtarjev in gospodov v černih suknjah? Zakaj so se volili ti gospodje poslanci? Ali so se od ljudstva le volili, da vzdignejo mastne dijete ter si kratijo na kmetove troške v Gradcu čas v gledališčih in v orfeji in pa ščuvajo zoper sosedni nemši narod? Ali nismo jih volili, da premišljajo in delujejo nato, kako bi se povzdignilo blagostanje kmetskih svojih volilcev? Zares, kri mora vsakemu poštenemu človeku vzkipeti, koji izve, kaki odgovor je dal hofrat Ploj. Mi pa, slovenski napredni kmetje, si hočemo take besede zapomniti in delovali bodo na to, da se taki poslanci ne bodo več volili. Mi hočemo imeti poslance, ki skrbijo za naš blagor, ne pa poslance, ki samo nase in na žep svojih pristašev in potrebnikov misijo, poslance, katerim je kmet prva in poglavitna, ne pa deveta in zadnja briga.

Dogodki na Ruskem.

Skoraj neverjetna so poročila, ki jih slišimo iz „blažene“ Rusije. Povsed štrajk, povsed revolucija,

povsod krvavi politični boji, na deželi upoštošajo kmetje grajsčine, vojaki se puntajo, nikjer nisi več življenja na Ruskem varen, ne najdeš več pravice, le pest, sablja in puška vladajo, topovi grmijo v mestah, očka car se boji za krono. V Moskvi bili so pretečeni teden celi boji, vojaštvo streljalo je z topovi na revolucionarje. Ti so si začetkom gradili barikade, a ker te nič niso proti topom pomagale, streljali so revolucionarji izza zased, oken i. t. d. Neko hišo, v kateri so se delavci zbrali, razrušili so topničarji z 12 streli. K sreči da se vojaštvo v Moskvi ne punta ampak še je verno. Bolnišnice so polne mrtvih in ranjenih. Te dni bili so menda zadnji boji. Topovi so naredili spet mir v mestu. Revolucionarji so se zaračunali, mislili so, da se jim bode vojaštvo pridružilo. Na dan novega leta streljalo se je celi dan. Vojaštvo naskočilo je mesto od treh strani in konečno se je udala večina ustašev. Okoli 600 oseb so zaprli. V zadnjih bojih v Moskvi ubitih je nad 200 revolucionarjev in okoli 100 večjih hiš porušenih. V Kurlandiji in Livlandiji divjajo Leti. Kmetje opustošili so mnogo grajskih posestev. Kako surovo Leti ravnajo z tamkaj bivajočimi Nemci je skoraj nepopisljivo. Zaradi tega bati se je celo mednarodnih zmeščjav. Nemčija hoče ruskim Nemcem na pomoč priti in razmere med Nemčijo in Rusijo so baje zelo napete. Leti razdjali so na mnogih krajin železniško progo, tako da je mnogo vlakov skočilo iz tira. Blizu Revala je vsled tega padel vlak z vojaštvom v vodo. V kurlanskem mestu Talsemu napadli so ustaši orozarno ter se polastili okoli 3000 vojaških pušek. Dragonce so pregnali, in ti so se čez nekaj časa vrnili pomnoženi po peščih in artilerijo ter začeli na mesto streljati. Pol mesta je porušenega in požganega. — V Kijevu je splošni štrajk proglašen. Vojaštvo je do sedaj vsak nemir zabranilo. Mesto je brez vode. — V Rostovi so tudi nemiri, ranjenih in mrtvih je 600 oseb. — Iz Čarkova se poroča sledeča zanimiva dogodba. 19. p. m. pomikalo se je ogromno število ljudstva proti glavnemu trgu. Najpred korakali so puntajodi vojaki z častniki, uvrsteni v kompanije, za njimi pa meščani dijaki, delavci, vsi oboroženi, z bombami, puškami in samokresi. Na glavnem trgu stalo je verno vojaštvo v bojnem redu, žendarji, dragonci, kozaki in topničarji z topi. Vse je bilo tiho, in vedno več in več ljudstva je prihajalo. Čez nekaj časa bil je ves trg poln ljudstva, na eni strani kozaki, dragonci vsi zvesti vladu, na drugi strani puntarji, gimnaziisti, delavci. Velika tihota nastane, kdo bo začel strašno klanje? Zdajci stopi iz vrst revolucionarjev nek delavec ter prosi verne vojake naj ne nasprotujejo svobodi. Nekoliko časa še so vojaki neodločni, potem pa se vsi revolucionarjem pridružijo. Iz 20.000 grl zadonijo hurra klici, ljudstvo je veselja pijano, vse se je mirno končalo. — Tudi iz Odese, Nižjega Nowgoroda se poroča o strašnih bitkah vojaštva z puntarji. Po sebno krvavi izgredi bili so v Varšavi. V Saratovu so bili spopadi med kozaki in delavci, ubitih je bilo 5 oseb, ranjenih pa dvajset. Koliko surovosti pa se zgodi na deželi, o čem časniki ne poročajo! V

celi Rusiji je boj, klanje. Kaj bo, če se revolucija ne zadusi! Bogataši zapuščajo Rusijo. Po najnovejših poročilih pojema revolucija, v nekterih mestah je spet vse mirno. Zdaj pojrite prvaki k vašemu močnemu stricu, naj vam pomaga. Sam si ne more pomagati, ne bi še vam. Zakaj ste sedaj tako tiki o blaženi državi, o očku caru, ki vas bode pod svoje „kravo“ krilo vzel?

Dopisi.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. V zadnjem času začeli so lenarski prvaki ino „zlati“ dohtarčki napadati na zelo nesramen način naše vrle poštenjake in naprednjake. Mesto za te nesramne in podle napade poiskali so si v znanih prvaško-klerikalnih cunjah. Naše dohtartke imenujemo „zlate“, ker pridobili so si pri nas dovolj zlatov, dovolj premoženja, posrečilo se jim je s pomočjo črnosuknjeve našega okraja si v kratkem času napolniti žepo. In prvaški dohtarček še je le 4 leta pri nas in že ... krasno vilo, katera je gotovo dovolj okroglih stals. Drugi dohtarček mora tudi precej cvenka imeti, — žeravno je še precej mlad in mu še baje neke skušnje manjkajo kako se med ljudstvom govori — saj je član posojilnega društva, katero podjetje še si bomo prihodnjič natančno pogledali. Ta dva dohtara kaj rada vtikata nos v vse te zadeve, ki jih nič ne brigajo. Posebno ob volitvah imasta mnogo opraviti, da eden je rekel, da je ob času volitev agitator, drugi čas pa zdravnik. — Delovanje naših pravkov pogledamo si ob priliki natančnejše.

Iz okolice Štebna (Koroško): Važno za kmete Spodnj. Koroškega.) Pred nekaj časom potoval sem po Spodnjem Koroškem ter prišel tudi v podjunske doline (Jauntal) in okolico Štebna, Pliberka in Šmihela. Ko grem proti Štebnu, občudoval sem lepa ravna polja in si mislil, ti prebivalci pač posebno morajo hvaliti Gospoda za to lepoto in dobroto. Na nekem polju zaglegal sem pa tudi neko visoko rastje in blížil sem se da si natančneje pogledam. Ko pridev blizu, vidim da je bil hmelj in nek kmet mi je potem to potrdil in mi povedal, da je g. Writz iz Štebna v spomladici iz Štajerskega hmelja prinesel in poskusil, ali bi tudi v lepih ravanah okoli Štebna rastel. In v kratkem času zrastel je precej visok in tudi lepo dozorel. Če bi vsi okoličani Štebna i. t. d. hmelj nasadili, neslo bi jim več koristi, nego žito i dr. Savinjska dolina zahvaljuje hmelju mnogo tisoč in tisoč kron na leto česar preje, ko še niso tam hmelja imeli, ni bilo. Poskusite torej vsi in hvaležni še bote enkrat za ta nasvet.

Popotnik.

Iz Sv. Marjeta na dravskem polju. Dragi mi Štajerci! Imam ti nekaj za naš kraj prav žalostnega poročati. Na sveto noč šel sem kakor je dolžnost in navada vsakega kristjana k polnočnici. Vsak pošten kristjan bode pa tudi z pravo pobožnostjo praznoval rojstvo našega Izveličarja. Ali kaka pobožnost bila je pri nas pri sv. Marjeti! Videl sem